

การแสดงทรรศนะต่อศาสนาและการมีทาสในนวนิยาย

เรื่อง

“กระท่อมน้อยของลุงทอม”

เอกกิง พันธุ์เอกกิงอมร*

นวนิยายเรื่อง “กระท่อมน้อยของลุงทอม”(Uncle Tom's Cabin) เป็นบทประพันธ์ของนักเขียนสตรีชาวอเมริกัน ชื่อ “แฮเรียต บีชเชอร์ สโตว์” (Harriet Beecher Stowe) อ.สนิทวงศ์ แปลเป็นภาษาไทยจัดเป็นนวนิยายเกี่ยวกับการมีทาสในสหรัฐอเมริกาที่สำคัญที่สุด ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นแรงกระตุ้นที่ผลักดันให้มีการเลิกทาส จนนำไปสู่ความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างฝ่ายเหนือกับฝ่ายใต้ และทำให้เกิดสงครามกลางเมืองขึ้นในปี ค.ศ. 1861 เป็นเวลายาวนานถึง 6 ปี หลังจากทีนวนิยายเรื่อง “กระท่อมน้อยของลุงทอม” ตีพิมพ์เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อ 9 ปีก่อนเกิดสงคราม (ค.ศ. 1852)

1. แรงบันดาลใจในการเขียนนวนิยาย

ก่อนจะกล่าวถึงการแสดงทรรศนะต่อศาสนาและการมีทาสสมควรทราบถึงแรงบันดาลใจในการเขียนนวนิยายเรื่องนี้ของผู้เขียนซึ่งเชื่อกันว่า สโตว์เขียนขึ้นจากเหตุการณ์จริงที่พบเห็นด้วยตนเอง โดยเฉพาะตอนอาศัยอยู่ที่เมืองเซนเซนเนติ มลรัฐโอไฮโอ เป็นเวลาหลายปี ที่เมืองนั้นมีแม่น้ำโอไฮโอคั่นขวางมลรัฐเคนตักกีที่เต็มไปด้วยทาส กับทางเหนือที่มีอิสระเสรี

สโตว์ได้ศึกษาระบบทาสอย่างละเอียดลึกซึ้ง ประกอบกับความตั้งใจจริงที่จะทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม นวนิยายเรื่องนี้จึงประสบความสำเร็จอย่างสูงสุดในการเร่งเร้ามนุษยธรรม และให้มนุษย์เห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

อย่างไรก็ตาม อาจสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงบันดาลใจของผู้เขียนในการเขียนนวนิยายเรื่องนี้ได้เป็นสองประการดังนี้

1.1 แรงกระตุ้นจากน้องสะใภ้

วันหนึ่งในต้นฤดูใบไม้ร่วงใน ค.ศ. 1850 ภริยาของท่านซาราคูนคัลวิน สโตว์ (Rev. Calvin Stowe) ที่เมืองบรันสวิค มลรัฐเมน ได้รับจดหมายจากน้องสะใภ้ซึ่งอยู่ที่เมืองบอสตัน ข้อความในจดหมายฉบับนั้นส่วนใหญ่เล่าถึงความทุกข์ทรมานของพวกทาสที่หลบหนี

แต่ถูกตามจับกลับไปลงโทษอย่างสาหัส ตามกฎหมายว่าด้วยทาสหลบหนี (Fugitive Slave Act) ที่เพิ่งตราขึ้นใหม่ จากการรู้เห็นของน้องสะใภ้โดยตรง ทำให้สโตว์เกิดความสะเทือนใจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะข้อความสุดท้ายในจดหมายที่จบลงว่า ถ้าผู้เขียนจดหมายมีความสามารถใช้ปากกาให้เป็นประโยชน์ได้อย่างสโตว์เธอก็จะเขียนอะไรสักอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยทำให้ประชากรของชาติได้สำนึกว่าระบบการมีทาสเป็นความเลวทรามอันน่าอัปยศเหลือเกิน

สโตว์ได้เขียนจดหมายไปยังน้องชายที่เมืองบอสตันคือซาราคูนเอ็ดเวิร์ด บีชเชอร์ (Rev. Edward Beecher) บอกเล่าว่าเธอตั้งใจจะเขียน “อะไรสักอย่างหนึ่ง” ที่น้องสะใภ้ได้จุดประกายแห่งแรงบันดาลใจให้เธอ

1.2 คำสอนในวัยเยาว์

แต่ข้อมูลอีกด้านหนึ่งยืนยันว่า ความคิดหรือแรงบันดาลใจในการเขียนนวนิยายเรื่อง “กระท่อมน้อยของลุงทอม” ไม่ใช่เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อสโตว์ได้รับการกระตุ้นจากน้องสะใภ้เท่านั้น แต่เกิดขึ้นตั้งแต่เธอยังเล็ก ๆ ที่เธอตั้งคำถามกับคำสอนของศาสนา และครูอาจารย์ต่าง ๆ ก็สอนให้เป็นปฏิปักษ์ต่อระบบทาส เมื่อเธอเติบโตขึ้นและไปสอนหนังสือที่เมืองเซนเซนเนติ เธอได้ประสบกับชีวิตของพวกทาสและพวกกุสลีที่

ยากลำบาก รวมทั้งการได้พบเห็นชีวิตของพวกทาสในไร่ ซึ่งอยู่อีกฟากหนึ่งของแม่น้ำโอไฮโอในรัฐเคนตักกี สิ่งเหล่านี้เป็นประสบการณ์และข้อมูลที่สั่งสมให้เธอนำมาใช้เขียนนวนิยายเรื่องนี้ในภายหลังซึ่งเป็นเรื่องราวชีวิตของบุคคลจริง ๆ และเหตุการณ์จริง

โดยเฉพาะคำถามสำคัญที่ว่า ตัวละครเอก “ลุงทอม” หรือ Uncle Tom มาจากไหน? มีคำตอบว่า ในระหว่างการวางโครงเรื่อง สโตว์ได้เดินทางไปเยี่ยมน้องชายและน้องสะใภ้ที่เมืองบอสตัน เธอมีโอกาสดำเนินอดีตทาสนิโกรชื่อ โจไซอาห์ เฮนเซน (Josiah Hensen) ซึ่งเป็นหมอสอนศาสนา และได้เล่าเรื่องราวในชีวิตจริงให้สโตว์ฟัง เรื่องราวของอดีตทาสผู้นี้รวมทั้งจิตวิญญาณของคริสเตียนที่บริสุทธิ์ ผู้เชื่อมั่นศรัทธาในพระเจ้าเป็นเจ้าและเคร่งครัดในมนุษยธรรม สร้างความประทับใจแก่สโตว์อย่างลึกซึ้ง และโจไซอาห์ เฮนเซน ก็ได้กลายเป็นต้นแบบของตัวละครสำคัญคือ “ลุงทอม” ในนวนิยายของเธอ

2. การแสดงทรรศนะต่อศาสนา

ในนวนิยายเรื่อง “กระท่อมน้อยของลุงทอม” มีเนื้อหาหลาย ๆ ตอนที่คุณเขียนพยายามชี้ให้เห็นว่าการนับถือศาสนาหรือการเป็นคริสเตียนเท่านั้นที่จะช่วยดับทุกข์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกทาสที่ต้อง

ทนทุกข์ทรมาน ทั้งจากการ
ตรากตรำทำงานหนัก และจาก
ความทารุณโหดร้ายของนายทาส
โดยไม่มีอะไรหรือใครจะช่วยเหลือ
พวกเขาได้ นอกจากศาสนา

2.1 วรรณคดีของเซนต์แคล

ตัวละครหลาย ๆ ตัวใน
นวนิยายเรื่องนี้จึงพยายาม
แสดงออกถึงความเป็นคริสเตียนที่ดี
ด้วยการทำความดี มีเมตตากรุณา
ดังจะเห็นได้แม้กระทั่งเด็กน้อยอย่าง
“อีวาแฉลิน” ลูกสาวผู้จากไปของ
“เซนต์แคล” นายทาสหนุ่มผู้ใจบุญ
และนับตั้งแต่อีวาแฉลินจากไป
เซนต์แคลก็มีความตั้งใจใหม่ ๆ ที่
จะทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
ถึงแม้ว่าความคิดเกี่ยวกับคริสต์
ศาสนาในตอนแรก ๆ ของเขาค่อนข้าง
จะตึงเกินไป เพราะเขาตั้งใจว่า
ถ้าเป็นคริสเตียน จะต้องประพฤติ
ปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำสอนของ
พระคัมภีร์ทุกอย่าง ซึ่งคริสเตียน
จำนวนมากยังบกพร่องอยู่ และที่
ผ่าน ๆ มา เขาเสื่อมศรัทธาต่อ
คริสเตียนที่ไม่เคร่งครัด แต่เมื่อเขา
ต้องสูญเสียลูกสาวสุดที่รักไป
เขาเริ่มจะคิดได้ด้วยการจะช่วย
เหลือพวกทาสให้เป็นอิสระก่อน
แต่เขาก็กังไม่มีโอกาสได้ลงมือทำ
ตามความตั้งใจ เพราะเสียชีวิตก่อน
หลังจากที่เขาปรารถนาเรื่องนี้กับ
“มิสโอฟีเลีย” ญาติผู้พี่ของเขา
เพียงไม่ทันข้ามวัน

แต่สิ่งที่เซนต์แคลเป็นห่วง
เมื่อปลดปล่อยพวกทาสไปแล้วก็คือ

สังคมจะยินดีต้อนรับพวกนี้หรือไม่
ประการสำคัญใครจะช่วยสั่งสอน
คนพวกนี้ให้เป็นคริสเตียนที่ดี
เพราะเมื่อพวกทาสที่อยู่กับนาย
ทาสที่ดี ก็ได้รับการสั่งสอน
จากนายทาสให้เป็นคริสเตียนที่ดี
ดังจะเห็นได้จากกรณีของมิสเตอร์
และ มิสซิสเซลบี เจ้าของลู่ทอม
คนแรก ซึ่งเป็นคนเคร่งครัด
ศาสนาที่เปิดโอกาสให้ลู่ทอม
และพวกทาสได้เป็นคริสเตียน
และในกรณีที่มิสโอฟีเลียอบรมสั่ง
สอนเด็กหญิงนิโกรที่ชื่อ “ท็อบบี้”
ให้เป็นคริสเตียนที่ดี

ส่วนลู่ทอมเอง นอกจาก
จะเป็นคริสเตียนที่เคร่งครัด
ศาสนาแล้ว ยังเป็นผู้สอนศาสนา
แก่พวกทาสอื่น ๆ อีกด้วย ลู่
ทอมสอนทุกคนด้วยคำง่าย ๆ
เข้าใจง่าย โดยเฉพาะมีความ
สามารถในการอธิบายด้วยถ้อย
คำจับใจ ด้วยการใช้ถ้อยคำจาก
พระคัมภีร์ ทำให้ผู้ฟังมีความ
เลื่อมใสศรัทธาและเคร่งครัดใน
ศาสนา ความเคร่งครัดในศาสนา
ของลู่ทอม ปรากฏให้เห็นทั้งจาก
การปฏิบัติตนของแก และจากคำ
ชมเชยของมิสเตอร์เซลบี ตอน
จะขายลู่ทอมให้แก่ “ฮาลีย์”
พ่อค้าทาสว่า ลู่ทอมเป็นคน
ซื่อสัตย์ รอบคอบ และเคร่งครัด
ในศาสนา

2.2 วรรณคดีของมิสซิสเซลบี

มิสซิสเซลบีเป็นผู้เคร่ง
ศาสนาเช่นเดียวกับสามี แต่ใน

ฐานะที่เป็นผู้ดูแลและสั่งสอนพวก
ทาส มิสซิสเซลบีเห็นว่าการเป็น
คริสเตียน ทุกคนจะต้องมีหน้าที่
ทั้งหน้าที่ของครอบครัวของพ่อแม่
ลูก ของหัวเมีย มิสซิสเซลบีเห็นว่า
แม่ที่เป็นคริสเตียนจะต้องปกป้อง
รักษาลูก และอธิษฐานอบรมสั่ง
สอนลูกให้เป็นคนดีตามวิธีของ
คริสเตียน เธอสอน “เอลิซา”
ทาสสาวซึ่งเธอรักเหมือนลูก
เพราะเลี้ยงดูอบรมมาตั้งแต่เอลิซา
ยังเป็นเด็กหญิง เธอจึงไม่เห็น
ด้วยที่มิสเตอร์เซลบีจะขายลูกชาย
เล็ก ๆ ของเอลิซาพร้อมกับลู่ทอม
แต่ก็ต้องจำยอมต่อเหตุผลของ
มิสเตอร์เซลบี ที่ว่าจำเป็นต้องได้
เงินมาชำระหนี้ มิฉะนั้นครอบครัว
จะเดือดร้อนยิ่งไปกว่านี้

2.3 วรรณคดีของแคสลี

“แคสลี” ทาสสาวซึ่งตกเป็น
เมียลับ ๆ ของนายทาส “ลิกกรี”
ตอนหลังถูกลิกกรีบังคับให้ทำงาน
เยี่ยงทาส เนื่องจากได้เด็กสาวคน
ใหม่มาเป็นเมียแทน แคสลีสนใจ
ลู่ทอมที่ยอมเสียสละช่วยเหลือ
พวกทาสด้วยกันจนถูกนายทาส
เขี่ยนตี และแคสลีไปเยี่ยมลู่ทอม
ด้วยความสงสารเห็นใจ

เมื่อลู่ทอมเรียกหาพระเจ้า
แคสลีบอกว่าไม่มีประโยชน์ที่จะ
เรียกหาพระเจ้า เพราะพระองค์
ไม่เคยสดับฟังเสียงของพวกทาส
เธอเชื่อว่าพระเจ้าไม่มีจริง หรือถ้า
มีก็เป็นศัตรูกับพวกทาส เธอไม่
เห็นด้วยที่ลู่ทอมไปช่วยพวกทาส

เพราะพวกนั้นจะหวนกลับมาทำร้าย ทำลายลูกทอมถ้ามีโอกาส แต่ลูกทอมไม่เห็นด้วย แยกเห็นว่าควรทำดีต่อผู้ที่มุ่งร้ายหมายขวัญตนไม่ควรเอาเยี่ยงอย่างที่ยั่วยุจากพวกทาส ลูกทอมให้แคสสิอ่านพระคัมภีร์ของแก ตรงข้อความที่แกขีดเส้นได้ว่า “*โอ้พระบิดาข้า ขอทรงโปรดยกโทษให้เขา เพราะเขาไม่ทราบว่าได้ทำอะไร*” ซึ่งแคสสิสะเทือนใจรุนแรงถึงกับบอกว่า ถ้าทำได้อย่างพระเยซูก็จะดีมาก ที่ทรงทำดีต่อศัตรูอย่างง่ายดาย

แต่แคสสิก็ยังไม่ปักใจเชื่ออยู่ดีว่า พระเจ้าจะอยู่ข้างพวกทาสผู้ทุกข์ยาก เพราะไม่มีใครสามารถเอาชนะนายทาสผู้โหดร้ายได้เลย แต่ลูกทอมก็ยืนยันว่าแม้จะถูกเขียนจนตาย แกก็จะไม่ยอมแพ้พระเจ้าจะช่วยให้แกชนะจนได้แม้ว่าตอนเด็ก ๆ แคสสิจะเคยรัก

และศรัทธาในพระเจ้ามาก่อนแต่ชีวิตที่ต้องพบกับความผิดพลาด หวัง ความทุกข์ทรมาน และความทารุณโหดร้ายที่เกิดจากน้ำมือของคนอื่นมาโดยตลอด ทำให้เธอไม่เชื่อในพระเจ้าอีกต่อไป เช่นเดียวกับ *ยอร์จ แอริส* ที่พบเห็นแต่ความโหดร้ายทารุณมาตั้งแต่เล็กจนโต เขาจึงไม่เชื่อว่าพระเจ้านั้นมีจริง และควรได้รับความไว้วางใจจากผู้คน และถ้ามีจริงก็เป็นพระเจ้าสำหรับคนผิวขาวเท่านั้น มิใช่สำหรับพวกนิโกร

2.4 ทรศนะของลูกทอม

ในจำนวนทาสที่เคร่งศาสนา นับได้ว่าลูกทอมเป็นทาสที่เคร่งครัดต่อศาสนา และจัดเป็นคริสเตียนที่เข้าถึงพระเจ้ามากที่สุด ตั้งแต่แกอยู่กับครอบครัวเชลบี ครอบครัวเซนต์แคล และแม้จะตกมาอยู่กับนายทาสที่โหดร้าย

"เขาเชื่อว่าพระเจ้าจะอยู่กับคนที่จงรักภักดีต่อพระองค์ กับคนที่เลื่อมใสศรัทธาในพระองค์ แม้ในสายตาหรือทรศนะของคนอื่นจะเห็นว่าพระเจ้าอยู่ข้างคนผิด แต่ลูกทอมก็ยังเชื่อมั่นในพระเจ้าไม่เปลี่ยนแปลง"

ทารุณอย่างนายลิกรี ลูกทอมก็ยังประพาดิตนเป็นคริสเตียนที่ดีมาโดยตลอดคือ มีความเชื่อมั่นศรัทธาในพระเจ้าอย่างไม่เสื่อมคลาย เขาเชื่อว่า พระเจ้าจะอยู่กับคนที่จงรักภักดีต่อพระองค์ กับคนที่เลื่อมใสศรัทธาในพระองค์ แม้ในสายตาหรือทรศนะของคนอื่นจะเห็นว่าพระเจ้าอยู่ข้างคนผิด แต่ลูกทอมก็ยังเชื่อมั่นในพระเจ้าไม่เปลี่ยนแปลง

แม้นายทาสโหดอย่างลิกรีจะเขียนตีทารุณ พยายามบังคับให้แกยอมแพ้ด้วยการคุกเข่าขอโทษที่บังอาจขัดขืนคำสั่ง แต่ลูกทอมก็ยังยืนยันว่าแกจะไม่ยอมทำในสิ่งที่แกเห็นว่าไม่ถูกต้องและเมื่อลิกรีจะทารุณแกอย่างโหดเหี้ยมที่สุด ลูกทอมก็ไม่กลัวแต่กลับยืนยันอย่างมั่นคงว่า แกจะไม่เคยกลัวตาย ลิกรีอาจฆ่าร่างกายแกได้ แต่จิตวิญญาณของแกไม่สามารถถูกฆ่าได้ แม้ลิกรีจะทำให้ยอมแพ้อย่างไร ๆ ลูกทอมก็เชื่อมั่นว่า ผู้ที่จะช่วยเหลือแกได้ก็คือพระเจ้านั่นเอง

อย่างไรก็ตาม ลูกทอมก็เช่นเดียวกับทาสคนอื่น ๆ ที่เริ่มจะเสื่อมคลายความเชื่อมั่นในพระเจ้าลง เมื่อประจักษ์แจ้งว่าพระเจ้าไม่เคยช่วยเหลือพวกผู้ตกทุกข์ได้ยากจริง บางขณะแกเกิดความท้อแท้หมดหวังในชีวิต เพราะเวลายิ่งผ่านไป ความชั่วร้ายกลับเป็นฝ่ายชนะอยู่เรื่อย ๆ ความหวังที่จะได้เป็นอิสระ ก็ยิ่งห่างไกลออกไป

ทุกที ขณะที่นายลีกริพยายาม โน้มน้าวให้ลุงทอมละทิ้งศาสนาของเขาและหันไปนับถือศาสนาใหม่ของลีกริแทน แต่ลุงทอมปฏิเสธและยืนยันว่าจะเชื่อมั่นในพระเจ้าตลอดไปไม่ว่าพระเจ้าจะช่วยเหลืออะไรหรือไม่ก็ตาม

จากผลแห่งความเชื่อมั่นในพระเจ้าของลุงทอม ทำให้แกมีกำลังใจดีขึ้น ความทุกข์ลดน้อยลงแกเห็นภาพนิมิตของพระเจ้าไปปรากฏต่อหน้า และได้ยินเสียงปลุกปลอบใจ ทำให้แกคลายความทุกข์โศก และจิตใจเยือกเย็นสงบลง เกิดความปลื้มปิติขึ้นแทนที่ จนเมื่อแคสสิมาชักชวนให้หนีไป ลุงทอมก็ไม่ยอมหนี เพราะเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นการไม่ซื่อสัตย์ต่อพระเจ้าและลุงทอมต้องถูกเขียนตีจนตายในไร่นาของลีกรินั่นเอง ขณะที่คนไม่เชื่อมั่นในพระเจ้าแต่เชื่อตัวเองอย่างแคสสิและเอ็มมี ลินสามารถหลบหนีไปได้อย่างปลอดภัย ด้วยการช่วยเหลือตัว

เอง มีใช้ความช่วยเหลือของใครหรือ พระเจ้าใด ๆ

และผลจากการหลบหนีของแคสสิและเอ็มมี ลินทำให้ลีกริระแวงว่าลุงทอมรู้เห็นเป็นใจและช่วยเหลือให้หญิงทั้งสองหนีไป จึงทรมาณลุงทอมเพื่อให้บอกเบาะแสของหญิงสาวทั้งสอง แต่ลุงทอมไม่ยอมบอกแม้แกจะรู้ว่าเธอทั้งสองหนีไป แกยอมตายและลุงทอมก็ต้องตายจากความโหดร้ายที่ถูกลีกริเขียนจนสลบและตายในเวลาต่อมา ขณะที่ยอร์จเซลบี ลูกชายของนายทาสเก่าของลุงทอมติดตามจะมาซื้อตัวแกกลับ แต่ลุงทอมบอกว่ายอร์จมาช้าเกินไป เพราะพระเจ้าได้ซื้อแกไปก่อนหน้านี้อแล้ว แกตายไปพร้อมกับชัยชนะอันยิ่งใหญ่

ยิ่งไปกว่านี้ จากความตายอันยิ่งใหญ่ของลุงทอมนี้เอง ที่เป็นแรงบันดาลใจให้ยอร์จ เซลบี พุดกับหลุมฝังศพของลุงทอมว่า นับแต่ชั่วโมงนั้นเป็นต้นไป เขาจะพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างที่

มนุษย์สามารถจะทำได้ เพื่อให้ประเทศชาติของเขาเลิกทาสให้ได้ และเมื่อเขากลับถึงบ้าน สิ่งแรกที่เขาทำก็คือ เขาทำหนังสือปลดปล่อยพวกทาสที่บ้านเป็นอิสระ แม้จะยังคงทำงานอยู่กับเขาต่อไป แต่ทุกคนก็มีใช้ทาสอีกต่อไปแล้ว

3. การแสดงทรรศนะต่อการมีทาส

ผู้เขียน “กระท่อมน้อยของลุงทอม” แสดงทรรศนะต่อการมีทาสในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยผ่านความคิดเห็นหรือทรรศนะของตัวละครในนวนิยายหลายตัวดังต่อไปนี้

3.1 ทรรศนะของเซนต์แคล

เซนต์แคลแสดงทรรศนะเรื่องนี้กับมิสโอฟีเลีย ญาติผู้พี่ของเขา ต่อกรณีที่มีทาสหญิงชายถูกนายทาสเขียนตีทารุณและกักขังจนตาย และเซนต์แคลเห็นว่าเป็นสิทธิอำนาจอันชอบธรรมของพวกนายทาส ที่สามารถโหดร้ายทารุณต่อทาสของตนได้ ขณะที่มิสโอฟีเลียเคียวเซินจะให้ เซนต์แคลแสดงบทบาทเพื่อช่วยเหลือพวกทาสที่น่าสงสาร แต่เซนต์แคลก็ไม่อาจช่วยเหลืออะไรได้ แม้เขาจะเห็นว่าการมีทาสเป็นสิ่งชั่วร้าย เป็นสิ่งที่มีรกรากมาจากพญามาร และเมื่อพบเห็นพวก ทาสต้องทนทุกข์ทรมาน ต้องประสบเคราะห์กรรม ที่เกิดจากน้ำมือของพวกมนุษย์ด้วยกัน เขาก็พร้อมที่จะสาปแช่งประเทศของเขา และมนุษย์ทั่วโลก ทั้ง ๆ ที่

พ่อของเขามีข้าทาสมากมาย สืบทอดตั้งแต่รุ่นปู่จนมาถึงรุ่นเขา ด้วยพ่อของเขามีทรศนะว่า พวกผิวขาวเกิดมาเพื่อเป็นนาย พวกนิโกร ขณะที่แม่ของ เซนต์ แคล และตัวเขามีแต่ความเมตตา เห็นอกเห็นใจพวกทาส สองแม่ลูกพยายามขัดขวางมิให้พวกทาส ถูกเขียนตีทรมาน เพราะแม่ของ เซนต์แคลเชื่อว่า ทาสที่ต่ำต้อย ที่สุดก็คือวิญญาณอันมีค่ามากมาย ปรากฏอยู่ ดังที่เธอเคยชี้ให้ลูกชาย ดูดวงดาวบนท้องฟ้าในยามค่ำคืน และบอกว่า "...จิตวิญญาณที่ต่ำต้อยที่สุดในไร่นาของเรา จะยังคงดำรงอยู่เมื่อดาวเหล่านี้สูญสิ้นไปหมดแล้ว จิตวิญญาณเหล่านั้นจะดำรงอยู่ชั่ววันรันดร์เช่นเดียวกับพระเจ้า"

อย่างไรก็ตาม เซนต์แคลก็มีปณิธานว่า ในชั่วชีวิตของเขา เขาอยากช่วยให้ทาสทุกคนเป็นอิสระ และลบล้างความผิดบาปนี้ไปจากประเทศของเขา

3.2 ทรศนะของมิสซิสเบ็ต

ตอนเอลิซาพาลูกหนีไปให้พ้นจากการถูกขายพร้อมกับลุงทอม และเธอได้รับความช่วยเหลือจากครอบครัวมิสเตอร์และมิสซิสเบ็ต หรือเมรี่ มิสเตอร์เบ็ตเป็นสมาชิกสภาร่างกฎหมายที่เมรี่เห็นว่าเป็นเรื่องน่าละอาย ไม่เป็นกฎหมายของพวกคริสเตียนอย่างแท้จริง แต่มีลักษณะเป็นกฎหมายที่ชั่วร้ายสมควรยกเลิก เพราะใน

กฎหมายฉบับนี้บางมาตราระบุห้ามมิให้ชาวผิวขาวให้อาหารและที่อยู่แก่ทาสนิโกรที่หลบหนีนายทาสมาขอความช่วยเหลือ

เหตุที่เมรี่เห็นว่าเป็นกฎหมายที่ชั่วร้าย เพราะเธออ่านพระคัมภีร์พบว่า พระคัมภีร์สอนว่าต้องให้อาหารแก่ผู้หิวกระหาย ให้เสื้อผ้าแก่ผู้มีร่างกายเปล่าเปลือย และช่วยเหลือโลมใจแก่ผู้มีความทุกข์ยาก

มิสซิสเบ็ตเห็นว่าการซื้อฟังกพระเจ้าย่อมไม่นำผลร้ายมาให้ใคร การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระเจ้าย่อมปลอดภัยที่สุด

นอกจากนี้ เธอยังเห็นว่า ถ้าพวกนายทาสไม่ยอมให้ทาสหนีก็ต้องเลี้ยงดูปกครองให้ดี ถ้าเธอมีทาสซึ่งเธอหวังว่าจะไม่มี เธอจะพยายามทำทุกอย่างเพื่อไม่ให้พวกทาสคิดหนี เพราะเธอเชื่อว่าพวกทาสจะไม่หนีถ้าเขามีความสุขสรุปแล้วก็คือ เธอจะไม่ยอมปฏิบัติตามกฎหมายนี้ และเธอเชื่อว่าสามีก็คงไม่เห็นด้วยกับกฎหมายที่

ไม่ถูกต้องฉบับนี้ ทั้งๆที่เขาอาจมีส่วนร่วมในการร่างกฎหมายนี้ก็ตาม

3.3 ทรศนะของยอร์จ แอริส

ในฐานะที่เป็นทาสคนหนึ่ง และต้องพบกับความทารุณโหดร้ายมาตั้งแต่พ่อซึ่งเป็นคนผิวขาวตาย ยอร์จต้องถูกขายไปพร้อมกับพี่ ๆ ทั้งหกคนและแม่ต้องกระเซ็นกระสายไปคนละทางสองทาง แต่ภายหลังเมื่อได้แต่งงานกับเอลิซาซึ่งอยู่ในครอบครัวเวลบีแล้ว เขาตัดสินใจหนีความทารุณของนายทาส และหนีไปอยู่ที่แคนาดาเพื่อรอลูกเมียที่นั่น ภายหลังเขามีโอกาสได้พบลูกเมียสมความตั้งใจและมีความสุข

ในส่วนของทรศนะเกี่ยวกับคริสเตียนและพระเจ้ายอร์จยังสงสัยว่ามีพระเจ้าสำหรับให้พวกทาสไว้วางใจด้วยหรือ เมื่อมิสเตอร์วิลสันขอให้เขาไว้วางใจในพระเจ้า เพราะตลอดชีวิตที่ผ่านมาเขาเห็นแต่สิ่งที่ทำให้รู้สึกว่ามีพระเจ้าสำหรับพวกทาส แต่อาจ

มีพระเจ้าสำหรับพวกผิวดำเท่านั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นทรศนะที่สอดคล้องกับพวกทาสทั้งปวง

3.4 ทรศนะของนายทาส ต่อการปกครองทาสและความรู้สึกนึกคิดของทาสนิโกร

ในความคิดหรือทรศนะของพ่อค้าทาสอย่างนายฮาร์เลย์ เห็นว่า พวกนิโกรไม่มีความรู้สึกนึกคิดเหมือนคนผิวดำ โดยเฉพาะในเรื่องการพลัดพรากจากกันระหว่างลูกพรากจากพ่อแม่

มากเกินไปเมื่อถูกถ่ายโอนซื้อขาย ไปอยู่กับเจ้าของที่โหดร้ายก็จะปรับตัวรับไม่ได้จะลำบากเดือดร้อนอย่างแสนสาหัส โดยเฉพาะเมื่อต้องถูกขายไปทำงานในไร่ฝ้าย

แต่ในทรศนะของชาวรัฐเคนตักก็เห็นว่า พวกทาสนิโกรควรได้รับความเอาใจใส่ และความเมตตากรุณาเป็นอย่างดี ไม่ควรถูกบังคับ หรือถูกเขียนต้อย่างโหดร้าย พวกทาสที่รัฐเคนตักก็จึงมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างสบาย

ไปทำงานในไร่ฝ้ายมีแต่ความโหดร้ายทารุณ ทบตีจนลู่ทอมถึงกับต้องเสียชีวิตในที่สุด

ทว่าไม่ว่านายทาสแต่ละคนแต่ละคนจะมีทรศนะอย่างไรต่อพวกทาส จะเมตตากรุณาหรือโหดร้ายทารุณ กฎหมายก็เอื้ออำนวยและเปิดโอกาสให้นายทาสมีอำนาจที่จะดำเนินการใด ๆ กับพวกทาสได้ทุกอย่าง ในเบื้องต้นคือการใช้งาน การบังคับเขียนต้อยตลอดจนการขายต่อให้นายทาส

" จิตวิญญูณที่ต่ำต้อยที่สุดในไร่ฝ้ายของเรา จะยังคงดำรงอยู่เมื่อดาวเหล่านี้สูญสิ้นไปหมดแล้ว จิตวิญญูณเหล่านั้นจะดำรงอยู่ชั่วนิรันดร์เช่นเดียวกับพระเจ้า"

ผัวพรากจากเมีย เมื่อถูกพรากจากกันนาน ๆ ก็จะมีคนไปเอง และต่างคนต่างก็มีคู่ครองใหม่แล้วก็จะมีลูกของตัวเองได้เด็ดขาด การพลัดพรากจากกันจึงถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาสำหรับคนนิโกร

นอกจากนี้ ฮาร์เลย์ยังเห็นว่า การมีมนุษยธรรมต่อทาสนิโกรควรมีขีดจำกัด เพราะถ้ามีความเมตตากรุณาต่อพวกทาสมากเกินไป ก็จะทำให้เสียนิสัย ฮาร์เลย์เห็นว่าชาวเมืองเคนตักก็อย่างมิสเตอร์เชลบี (นายคนแรกของลูทอม) ทำให้นิโกรเหลิงเพราะได้รับความเมตตากรุณา

จนในบางแห่งอาจมีผู้เห็นว่าเจ้าของทาสบางคนปฏิบัติต่อพวกทาสเป็นอย่างดี และพวกทาสก็แสดงความรัก ความจงรักภักดีต่อนายทาสเหมือนพ่อปกครองลูก ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนก็คือพวกทาสของมิสเตอร์เชลบีและของเซนต์แคลที่มีลูทอมเป็นทาสอาวุโส ทั้งมิสเตอร์เชลบีและเซนต์แคลต่างเป็นนายทาสที่มีใจเมตตากรุณาต่อพวกทาส โดยเฉพาะนายทาสที่ใจดีอย่างเซนต์แคลจนเป็นเหตุให้พวกทาสได้ใจไปตาม ๆ กัน ในขณะที่นายทาสอย่างซิมมอน ลีกรีที่ซื้อลูทอม

รายอื่น ๆ ต่อไป โดยไม่ต้องบอกกล่าวสินค้าที่มีลมหายใจล่วงหน้า

ยิ่งไปกว่านี้ พวกทาสยังแต่งงานกันเองไม่ได้ เพราะไม่มีกฎหมายอนุญาตหรือให้การรับรองในเรื่องนี้ แต่หากนายทาสต้องการแยกคู่สามีภรรยาของพวกทาส ก็สามารถทำได้เช่นที่ปฏิบัติกันทั่วไป

3.5 ทรศนะของทาสที่มีต่อนายทาส

ถึงแม้จะต้องถูกบีบบังคับและทำทารุณอย่างโหดร้าย ต้องทนทุกข์ทรมานเพียงใดก็ตาม

สิ่งเดียวที่พวกเขาพึงทำได้คืออดทนและอดกลั้นต่อสิ่งเลวร้ายทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีปากมีเสียงที่จะโต้แย้งหรือขัดขืน แม้แต่จะคิดก็ผิดแล้ว พวกเขาเกิดมาถูกสอนให้ทนรับการกระทำแต่เพียงฝ่ายเดียว ถ้าหากทนไม่ได้ก็ต้องตายไปให้พ้นทุกข์พ้นร้อน

จึงกล่าวได้ว่าชีวิตของพวกเขาเป็นชีวิตแห่งการยอมจำนน เพราะไม่มีหนทางอื่นให้เลือกและแม้บางครั้งในบางสถานการณ์จะเปิดโอกาสให้พวกเขาสามารถเลือกทางที่น่าจะดีกว่าในสายตาของคนอื่น ๆ แต่สำหรับทาสบางคนกลับไม่เลือกทางนั้น เขากลับยอมทนรับสภาพอันเลวร้ายมากกว่าด้วยเหตุผลสำคัญประการเดียวคือ “การเป็นคริสเตียนที่ดี” ตัวอย่างที่แสดงถึงความเชื่อและศรัทธาต่อพระเจ้าที่เป็นสาเหตุให้พวกเขาแสดงทรรณะต่อนายทาสในเชิงยอมจำนน เช่นตอน เอลิซาเดือน ยอร์จ แฮริส ผู้สามี ตอนที่ยอร์จไปปรับทุกข์เรื่องถูกนายและลูกชายของนายกลั่นแกล้งสารพัด ว่าเขาจะไม่อดทนต่อไปอีก เอลิซาซึ่งได้รับการเลี้ยงดูและอบรมมาอย่างดีตั้งแต่เล็ก ๆ จากมิสซิสเซิลบ็อกว่าเธอต้องเชื่อฟังนายผู้ชายและนายผู้หญิง มิฉะนั้นจะเป็นคริสเตียนที่ดีไม่ได้

แต่เมื่อรู้ว่านายผู้ชายวางแผนจะขายเธอและลูกชายที่น่ารักให้แก่ฮาร์เลย์ พ่อค้าทาส เอลิซา

ก็จำเป็นต้องเป็นคริสเตียนที่ไม่ดีด้วยการพาลูกหนีไปกลางดึก ก่อนถึงวันรุ่งขึ้นที่ฮาร์เลย์จะมาจับตัวเธอและลูก เพราะเธอต้องเห็นแก่ลูกมากกว่านายผู้ชายและนายผู้หญิงผู้มีบุญคุณ

4. บทสรุป

การแสดงทรรณะต่อศาสนาและการมีทาสในนวนิยายเรื่อง “กระท่อมน้อยของลุงทอม” ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นการแสดงทรรณะหรือความคิดเห็นของตัวละครหลาย ๆ ตัวในเรื่อง ในต่างบทบาทต่างตอนและต่างสถานการณ์ แต่มีวัตถุประสงค์อย่างเดียวกันตรงที่ต้องการชี้ให้เห็นถึงความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติ ตลอดจนความเลื่อมใสศรัทธาที่แตกต่างกันของตัวละครแต่ละฝ่ายแต่ละคน คือฝ่ายของพวกเขานิยมการมีทาส ซึ่งจะมองเห็นว่าการมี

ทาสเป็นเรื่องปกติธรรมดาของสังคมอเมริกันในสมัยนั้น โดยเฉพาะความเชื่อฝังหัวที่ว่าพวกผิวดำหรือนิโกรเกิดมาเพื่อเป็นทาสของพวกผิวขาว ในขณะที่ฝ่ายตรงข้ามกลับพยายามที่จะเลิกทาสในสหรัฐอเมริกา ซึ่งกว่าจะประสบความสำเร็จ ก็ต้องผ่านการสูญเสียชีวิตและเลือดเนื้อของพี่น้องร่วมชาติในสงครามกลางเมือง ที่รบราฆ่าฟันกันเป็นเวลาหลายปี อย่างไรก็ตาม บรรดาทรรณะต่าง ๆ ของตัวละครล้วนเป็นทรรณะของผู้เขียน ที่มุ่งสะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของเธอให้โลกรู้ว่า เธอต้องการให้ ประเทศชาติของเธอเลิกการมีทาสเสียที โดยใช้นวนิยายเรื่องนี้เป็นกระบอกเสียงอันทรงพลัง กุ๊กก้องร้องให้ทุกฝ่ายให้ได้ยินเสียงตะโกนจากใจเธอ.

